Dosarul nr. 4r-408/24 *(4-23028267-02-4r-30012024)*
Judecător: Veaceslav Cernalev

D E C I Z I E
În numele Legii

30 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Vitalie Budeci și Vladislav Schibin

A examinat în ordine de recurs, *fără participarea părților,* recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Chelari Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023, în cauza contravențională în privința lui **Botnari Grigore** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) Cod contravențional al RM,

Termenii de examinare a cauzei:
În instanța de fond: 23.02.2023 - 15.12.2023;
În instanța de recurs: 30.01.2024 -30.09.2024.
Procedura de înștiințare legală a fost efectuată.

Asupra recursului declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Chelari Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău -

C O N S T A T Ă:

1. La 30 ianuarie 2023, agentul constatator din cadrul Direcţiei Patrulare „Centru” a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei, Chelari Igor, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie cu Seria/Nr. MAI05 755081, prin care cet. Botnari Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 228 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind sancţionat cu amendă în mărime de 12 *(douăsprezece)* unităţi convenţionale, ceea ce constituie 600 *(sase sute)* lei, cu aplicarea a 3 (*trei*) puncte de penalizare, fiind reţinut în sarcina acestuia că, la 30 ianuarie 2023, ora 00:18 min., în or. Orhei, traseul R6, exploata mijlocul de transport de model „Mercedes 319”, unde avea amplasat în interiorul mijlocului de transport dormitor, ceea ce nu este prevăzut prin construcţia mijlocului de transport, fiind reutilat fără

autorizaţie de rigoare, ignorând cerinţele pct. 122 din Regulamentului circulaţiei rutiere.

La rândul său, făptuitorul Botnari Gheorghe, la data de 09 februarie 2023, a înaintat o contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI05 755081 din 30 ianuarie 2023, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi, respectiv, a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, cu încetarea procesului contravenţional.

În motivarea contestaţiei, a relatat făptuitorul că, nu a încălcat regulamentul circulaţiei rutiere, iar procesul verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit în mod abuziv. Nu-i este clar ce fel de dormitor era amplasat în mijlocul său de transport.

2. Prin *hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023* s-a admis contestaţia depusă de contravenientul Botnari Gheorghe, și s-a încetat procesul contravenţional pornit în privinţa cet. Botnari Gheorghe, *născut la *****, IDNP: *****,* pentru săvârşirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 228 alin. (1) din Codul contravenţional, şi care prin decizia Inspectoratului Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei din 30 ianuarie 2023 a fost supus sancţiunii contravenţionale în formă de amendă în mărime de 12 *(douăsprezece)* unităţi convenţionale, ceea ce constituie 600 *(sase sute)* lei, cu aplicarea a 3 *(trei)* puncte de penalizare, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional.

3.*Împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023, la data de 12 ianuarie 2024 a declarat recurs agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Chelari Igor prin care a solicitat admiterea recursului, clasarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.12.2023, cu dispunerea rejudecării în primă instanţă.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravenţional, cu întocmirea actelor procesuale şi *desfăşoară activitatea de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei*.

În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenţei contravenţiei, identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenţie, întemeindu-și acţiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

În contextul normelor precitate, recurentul susține că agentul constatator, subsemnatul Chelari Igor, a respectat normele procesuale şi materiale expuse, totodată a prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravenţional intentat împotriva cet. Botnari Gheorghe.

4. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art. 471 alin. (1) alin. (1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art. 471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Chelari Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023, ca fiind depus peste termen,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod Contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii

materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

5.2. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani a fost pronunțată la data de 15 decembrie 2023, recursul agentului constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Chelari Igor fiind înregistrat conform ștampilei de intrare la data de 12 ianuarie 2024 (a se vedea f.d.32).

Instanța de recurs menționează faptul că, copia hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 15 decembrie 2023 a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP prin intermediul poștei terestre cu aviz de recepție fiind recepționată la 22 decembrie 2023 *(a se vedea f.d. 31)* însă, cu toate astea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 12 ianuarie 2024 *(a se vedea f.d.32)*, termenul limită fiind data de 30 decembrie 2023.

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin hotărârea primei instanțe.

Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul constatator nu a solicitat repunerea în termen, și careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate colegiului.

5.3. Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023 şi nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, copia hotărârii a fost expediată în adresa agentului constatator prin intermediul poștei terestre fiind recepționată la 22 decembrie 2023, însă, recursul fiind depus abia la data de 12 ianuarie 2024, adică peste termenul de atac de 15 zile.

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 12 ianuarie 2024, împotriva hotărârii pronunțate la 15 decembrie 2023, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi

instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

5.4. Din aceste considerente, instanța va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

6. Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 15 decembrie 2023 și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct. 1), lit. a), 474 Cod Contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Igor Chelari împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2023, în cauza contravențională în privința lui **Botnari Gheorghe** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) Cod contravențional al RM, *se respinge ca fiind depus peste termen.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Oxana Robu***

Judecător: ***Vitalie Budeci***

Judecător: ***Vladislav Schibin***